

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**

Αθήνα 30 Μαΐου 2013

Αριθ. Πρωτ. : 1363

Αρ. Γνωμοδότησης : 5/13

Προς :

Το Συμβολαιογραφικό Σύλλογο Κέρκυρας

Ο Κώδικας Συμβολαιογράφων (Ν.2830/2000) στο άρθρο 2 όριζε τα εξής «1. Στην έδρα κάθε ειρηνοδικείου συνιστάται με προεδρικό διάταγμα μια τουλάχιστον θέση συμβολαιογράφου. 2. Αν μεταβληθεί η έδρα του ειρηνοδικείου, μεταβάλλεται αυτοδικαίως και η έδρα του συμβολαιογράφου ...» Περαιτέρω στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ίδιου Κώδικα, που έχει τον τίτλο «Αρμοδιότητα κατά τόπο» ορίζεται : « Ο συμβολαιογράφος ασκεί τα καθήκοντά του σε όλη την περιφέρεια του ειρηνοδικείου στην οποία είναι διορισμένος όπως κάθε φορά η περιφέρεια του ειρηνοδικείου ορίζεται ».

Εξάλλου, με το Π.Δ. 110/2012 εκατό πενήντα και πλέον υπολειπόμενα ή ανενεργά Ειρηνοδικεία της χώρας καταργήθηκαν και συγχωνεύθηκαν με άλλα κεντρικά Ειρηνοδικεία. Στην περίπτωση αυτή της καταργήσεως ειρηνοδικείων, θα έπρεπε, σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις, οι συμβολαιογράφοι που έχουν την έδρα τους στο καταργούμενο ειρηνοδικείο, να μεταφέρουν την έδρα τους στην έδρα του κεντρικού ειρηνοδικείου και να ασκούν τα καθήκοντά τους σε όλη την περιφέρεια του τελευταίου, όπως αυτή επεκτείνεται μετά την συγχώνευση. Με τη διάταξη όμως του άρθρου 40 § 1 του Ν.4111/2013 αντικαταστάθηκε και μάλιστα αναδρομικά από 19-11-2012 (άρθρο 49 Ν.4111/2013), η παράγραφος 2

του άρθρου Ν.2830/2000 ως εξής : «2. Αν μεταβληθεί η έδρα του ειρηνοδικείου δεν μεταβάλλεται η έδρα του Συμβολαιογράφου αλλά η τυχόν υπάρχουσα θέση Συμβολαιογράφου παραμένει εφεξής στην έδρα του καταργούμενου ειρηνοδικείου. Από την εφαρμογή των διατάξεων του π.δ. 110/2012 (Α' 193) δεν τίγονται οι υφιστάμενες θέσεις των Συμβολαιογράφων στις έδρες ή στις περιφέρειες των συγχωνευόμενων ειρηνοδικείων, η έδρα και η κατά τόπο αρμοδιότητα.»

Από τον Συμβολαιογραφικό Σύλλογο Εφετείου Κέρκυρας, με δεδομένο ότι τα ειρηνοδικεία του νομού Κέρκυρας συγχωνεύθηκαν σε ένα μόνο ειρηνοδικείο, τίθεται το ερώτημα, αν, σύμφωνα με προαναφερόμενες διατάξεις, δύνανται ή όχι οι συμβολαιογράφοι των συγχωνευθέντων ειρηνοδικείων να προβαίνουν σε σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων σε ολόκληρη την περιφέρεια του μοναδικού ειρηνοδικείου, δηλαδή αν η τοπική τους αρμοδιότητα επεκτείνεται ή όχι σε όλη την περιφέρεια του μοναδικού ειρηνοδικείου. Όπως προκύπτει από το έγγραφο του αιτούντος την γνωμοδότηση Συλλόγου, ο τελευταίος δεν αμφισβητεί ότι οι συμβολαιογράφοι των συγχωνευόμενων ειρηνοδικείων παραμένουν στην παλαιά τους έδρα, αμφισβητεί όμως ότι η τοπική αρμοδιότητα αυτών περιορίζεται στην περιφέρεια των καταργούμενων ειρηνοδικείων και υποστηρίζει ότι η τοπική αρμοδιότητα όλων των συμβολαιογράφων εκτείνεται σε όλη την περιφέρεια του μοναδικού ειρηνοδικείου του νομού. Την άποψη δε αυτή στηρίζει ο ερωτών Συμβολαιογραφικός Σύλλογος σε ερμηνεία, αναφερόμενη αφενός στην βούληση του νομοθέτη, συναγόμενη από απάντηση του Υπουργού Δικαιοσύνης σε αναφορά Βουλευτή, και αφετέρου στις υποχρεώσεις της Χώρας μας που προκύπτουν από τα «Μνημόνια» για το άνοιγμα των κλειστών επαγγελματιών, προς τον σκοπό της εξασφάλισης ελεύθερου ανταγωνισμού.

Η γνώμη μας επί του ανωτέρω ερωτήματος είναι η ακόλουθη :

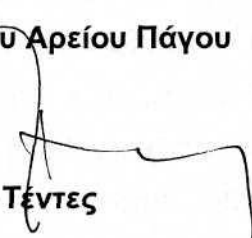
Από τις διατάξεις που προπαρατέθηκαν και ειδικότερα από τη διάταξη της παρ. 2 άρθρου 2 του Ν.2830/2000, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του

άρθρ. 40 του Ν.4111/2013, προκύπτει ότι τόσο οι θέσεις και οι έδρες των συμβολαιογράφων των καταργούμενων, λόγω συγχώνευσής τους σε άλλο, ειρηνοδικείων, όσο και η κατά τόπον αρμοδιότητα των συμβολαιογράφων αυτών παραμένουν αμετάβλητες («δεν θίγονται»). Επομένως, οι εν λόγω συμβολαιογράφοι συνεχίζουν να έχουν έδρα την μέχρι τώρα έδρα τους και να ασκούν τις αρμοδιότητές τους περιοριζόμενοι τοπικά στην περιφέρεια του καταργούμενου ειρηνοδικείου, όπως αυτή οριοθετούνταν από το νόμο πριν από την κατάργησή του. Το γράμμα του νόμου είναι σαφές, αφού αναφέρεται σε διατήρηση τόσο της υφιστάμενης έδρας όσο και της παλαιάς τοπικής αρμοδιότητας (που σημειωτέον αποτελούν θέματα διαφορετικά) κατά τη μη επιδεχόμενη άλλη νοηματική εκδοχή διατύπωση «... δεν θίγονται...». Αυτό είναι το ενυπάρχον στο νόμο αντικειμενικό κανονιστικό νόημά του, το οποίο μάλιστα, ανταποκρίνεται και στη ρυθμιστική πρόθεση του ιστορικού νομοθέτη. Ως προς την πρόθεση αυτή πρέπει να λεχθεί, ενόψει και της σαφήνειας του γράμματος του νόμου, ότι δεν υπάρχει ένδειξη περί του αντιθέτου. Τέτοια δε ένδειξη δεν μπορεί να συναχθεί από την επικαλούμενη απάντηση του Υπουργού Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, διότι αυτή περιορίζεται μόνο στη ratio της διατήρησης της έδρας και ουδόλως αναφέρεται στο θέμα της διατήρησης της τοπικής αρμοδιότητας των συμβολαιογράφων για τους οποίους γίνεται λόγος.

Εξάλλου, πράγματι ορθώς προβάλλεται ότι η υποστηριζόμενη από τον αιτούντα την γνωμοδότηση Συμβολαιογραφικό Σύλλογο άποψη ανταποκρίνεται στην επίκαιρη σκοπιμότητα για άνοιγμα των κλειστών επαγγελματιών, υπαγορευόμενη από την επείγουσα ανάγκη πραγματοποίησης διαρθρωτικών αλλαγών στην οικονομία της Χώρας. Η καταφυγή όμως σε πολιτικές και οικονομικές σκοπιμότητες, προς παράκαμψη του κατά την προηγηθείσα σκέψη διαγνωσθέντος κανονιστικού νοήματος του νόμου, υπερτείνει τις θεμιτές από μεθοδολογική σκοπιά δυνατότητες του ερμηνευτή, δεδομένου ότι δεν πρόκειται

για βασικές αξιολογήσεις, αναγόμενες σε θεμελιώδεις αρχές της έννομης τάξης, που ενδεχομένως θα δικαιολογούσαν την προσφυγή σε διορθωτική ερμηνεία.

Ωστόσο νομίζουμε ότι η σοβαρότητα και η επικαιρότητα της ανάγκης για άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων, που εντάσσεται στο πλαίσιο των απαραίτητων διαρθρωτικών αλλαγών, μπορεί να αποτελέσει επαρκή λόγο προκειμένου οι έχοντες τη νομοθετική πρωτοβουλία, κάνοντας δεύτερες σκέψεις, να αναθεωρήσουν την ανωτέρω ρύθμιση ως προς την τοπική αρμοδιότητα των συμβολαιογράφων καταργουμένων και συγχωνευομένων ειρηνοδικείων και να διατηρήσουν τον περιορισμό μόνο ως προς την έδρα, της οποίας πράγματι η εγγύτητα προς τους χρήστες των συμβολαιογραφικών υπηρεσιών παρίσταται αναγκαία.

Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Ιωάννης Τέντες

Κοιν. : Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
Γενική Δ/ση Α', Δ/ση Δ3, Τμήμα Α8'.

B.K.